

วิมุตติ คือ ความหลุดพ้น

ธรรมเทศนา ท่านพระอาจารย์ขาว อนาลโย

โพสท์ในลานธรรมเสวนา กระทั่งที่ 009540 – โดย คุณ : ศิษย์สุกิม [23 ส.ค. 2546]

เนื้อความ :

การทำความดี มีการให้ทาน รักษาศีล ภาวนา เป็นต้น การทำความชั่ว มีกาย
ทุจริต วาจาทุจริต เป็นต้น ครั้นเราทำความดีจะตามสนองให้เรามีความสุข มีสุคติเป็นที่
ไป ครั้นเราทำความชั่ว ความชั่วจะตามสนองให้เรามีความทุกข์ มีทุคติเป็นที่ไป พวกเรา
ได้อัตภาพร่างกายมาสมบูรณ์บริบูรณ์ ก็เป็นเพราะ ปุพเพกตปุญญตาบุญของเราได้ทำมา
แต่ปางก่อน พวกเราจึงไม่ควรประมาท ควรรีบทำความดี ละความชั่ว ความชั่วก็ให้
เห็นว่ามันพาไปในทางไม่ดี ทำแล้วได้รับความเดือดร้อน ตกนรกทั้งเป็นนั่นแหละ พวก
เรามีการมาทำบุญให้ทาน มีการสดับรับฟังธรรมะ รักษาศีลภาวนา ก็พาให้เกิดความ
สบายใจ นั่นแหละบุญ เห็นกันที่นั่นแหละ ไม่ต้องลาตายแล้วจึงจะไปสวรรค์แล้ว ใจดีก็
เป็นสวรรค์แล้ว ใจร้ายก็เป็นนรกเดี๋ยวนี้แหละ เพราะเหตุนี้จึงทำให้ใจเราจริง อย่าไปทำ
ให้เศร้าหมอง ชุ่มมัว มันจึงจะมีความสุข จึงจะมีความสุข เพราะฉะนั้น จึงควรทำ
ความดี อย่าประมาท ให้พากันทำสติสัมปชัญญะ ให้รู้ตัวอยู่ทุกเมื่อ คือความรู้ในการ
กระทำ ก่อนทำอะไรลงไปให้คิดเสียก่อน ว่ามันได้ผลดีหรืออย่างไร ต่อไปข้างหน้าถ้ารู้
ว่ามันไม่ดีให้ความทุกข์ เราก็ไม่ทำ ประกอบแต่คุณงามความดี ให้ระลึกไว้ว่าเมื่อมีเหตุก็
ต้องมีผล ไม่ได้ทำเสียเปล่าหรอก ทำเหตุลงไปแล้วไม่ได้รับผล ไม่มีผลในโลก
นี้ เหตุดีก็ต้องได้รับผลดี เหตุชั่วก็ต้องได้รับผลชั่ว มันจะสูญหายไปไม่มี

การปฏิบัติธรรมนั้นไม่มีโทษ มีแต่คุณ คือ จิตไม่ชุ่มมัว จิตผ่องใส จิตเบิกบาน
จะยืน เดิน นั่ง นอน ก็มีความสุข ไม่มีความทุกข์ จะเข้าสู่สังคมใด ๆ ก็องอาจกล้าหาญ
การทำความเพียร เมื่อสมาธิเกิดมีขึ้นแล้ว จะไม่มีความหวั่นไหว ไม่มีความเกียจคร้าน
ต่อการทำงาน ทั้งทางโลกทั้งทางธรรม จากนั้นก็เป็นปัญญาที่จะมาเป็นกำลัง เมื่อปัญญา
เกิดขึ้นแล้วรู้จักใช้ให้เป็นประโยชน์ จะเรียนทางโลกก็สำเร็จ จะทำทางธรรมก็
สำเร็จ พระพุทธเจ้าท่านจึงสั่งสอนอบรมให้เกิดให้มีขึ้นมาเบื้องต้นตั้งแต่ศีล คิดเป็นที่ตั้ง
ของสมาธิ สมาธิเป็นที่ตั้งของปัญญา ไม่ว่าจะศีล สมาธิ ปัญญา เป็นทางมาแห่งวิมุตติ คือ
ความหลุดพ้นด้วยกัน

ธรรมทั้งหลายตกอยู่ในไตรลักษณ์ มีทุกข์ มีอนิจจา มีอนัตตา ทั้งสามนี้ให้สำนึก
พึงรู้ ทุกข์ชาติความเกิดมาเป็นทุกข์ อนิจจังมันไม่เที่ยง มันแปรเป็นอื่น อนัตตาไม่ใช่
ตัวตน บอกมันก็ไม่ฟัง บอกไม่ให้มันแก่มันก็ไม่แก่ ฟันบอกไม่ให้มันหลุดมันก็ไม่หลุด หัว
บอกไม่ให้มันหงอกมันก็ไม่หงอก หน้บอกไม่ให้มันเหี่ยวมันก็ไม่เหี่ยว ผลที่สุดไม่นานก็
นอนตายทับแผ่นดิน ส่วนดินก็ไปเป็นดิน ส่วนน้ำก็ไปเป็นน้ำ ส่วนลมก็ไปเป็น
ลม เหลือแต่ดวงวิญญาณนี้เท่านั้น ชาติ ๔ ให้พิจารณาแยกออก ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล
ชาติดินต่างหาก ชาติน้ำต่างหาก ชาติลมต่างหาก ชาติไฟต่างหาก มารวมกันแล้วก็ดับไป
เป็นของไม่แน่นอน เป็นอนิจจังไม่เที่ยง ทุกข์ยังมีแต่ทุกข์ถ้าใครไปยึดไปถือ

ส่วน อริยสัจ ๔ ให้พิจารณาให้รู้ให้เห็นตามเป็นจริง ทุกข์ควรกำหนดรู้ สมุทัย
ควรละเสีย นิโรธควรทำให้แจ้ง มรรคควรทำให้เกิดให้มี ชาติความเกิด ชราความแก่
พยาธิความเจ็บ มรณะความตาย นี่ทุกข์สังข์ ทุกข์มันเกิดมาจากไหน ทุกข์เป็นตัว
ผล สมุทัยเป็นตัวเหตุ สมุทัย คือ กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา ความใคร่ในรูปที่
สวยงามในวัตถุต่าง ๆ มีเงินทองข้าวของเป็นต้น เรียกว่า กามตัณหา ความอยากมี
อยากเป็น อยากเป็นโน่นเป็นนี่ อยากเป็นเศรษฐีหมบดีเป็นต้น เรียกว่า ภวตัณหา ความ
ไม่พอใจของได้มาแล้วหายไปก็เกิดความไม่พอใจ ร่างกายของตนก็ดี ของคนอื่นก็ดี เมื่อ
แก่ลงมามีความชำรุดทรุดโทรม ผมหงอก ฟันหัก แก้มตอบ เป็นต้น เลยไม่พอใจ นี้
เรียกว่า วิภวตัณหา ตัณหาทั้งสามประการนี้ เป็นเหตุให้สัตว์ท่องเที่ยวอยู่ใน
วัฏสงสาร ในภพน้อยภพใหญ่ นับกับนับกัลป์ไม่ได้ ตัณหามันเกิดขึ้นจากไหน ต้อง
ค้นหาเหตุมัน เหตุมันเกิดจากอายตนะภายใน และอายตนะภายนอกมาสัมผัสกัน ตาเห็น
รูป หูได้ยินเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายถูกต้องสัมผัส ใจรู้ธรรมารมณ์ พระพุทธเจ้า
จึงทรงสอนให้เพียรสำรวม เพียรละ ไม่ให้เกิดความยินดียินร้าย ทำจิตให้เป็นกลาง วาง
เฉยต่ออารมณ์ นี้เรียกว่า การดับตัณหา

การทำคามเพียร การสำรวม และการทำความดีทุกอย่างเพื่อละตัณหานี้แหละ
เป็นทางมรรค เมื่อปัญญาเห็นความเกิดขึ้น ความดับไปของสังขารทั้งหลายทั้งปวง เห็น
แน่ชัด ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่ตัวตน เป็นเพียงธาตุ ๔ มาประชุมกันเข้าแล้วก็แตก
สลายไปอย่างนี้แต่ไหนแต่ไรมา วิถีธรรมมีการตั้งขึ้น มีอยู่แล้วดับไป พิจารณารู้เท่าทัน
ในสิ่งเหล่านี้ ไม่หวั่นไหว เรียกว่า นิโรธ คือ ผู้วางเฉยต่ออารมณ์ ดังนี้แหละ.....

ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการรวบรวมพระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า

ขออนุโมทนาบุญไว้ ณ ที่นี้ด้วย ... นะโม พุทธโธ รัชมโธ สังโฆ สาธุ ...

(นัตถิ สันติ ปรมัง สุขัง สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบนั้นไม่มี)

จากคุณ : ศิษย์สุกิม [23 ส.ค. 2546]